

Agenda vergadering Algemeen Bestuur ODA

Datum: 5 december 2022
Tijd: 15:00 – 17:00 uur
Locatie: Gemeentehuis Bronckhorst (*Elderinkweg 2 te Hengelo*)
Vergaderzaal: zaal Haas

Agenda

- 1. Opening**
Kennismaking controller de heer R. Woestenenk
- 2. Vaststelling agenda**
Behandeling: vaststelling
- 3. Vaststelling verslag d.d. 4 juli 2022 (bijlage 1)**
Behandeling: vaststelling
- 4. Berap 2022 T2 (bijlagen 2 en 3)**
Behandeling: kennisneming
- 5. Voorstel Begrotingsuitgangspunten 2024 (bijlage 4 en 5)**
Behandeling: vaststelling
- 6. Voorstel controle protocol ODA 2022 (bijlage 6 en 7)**
Behandeling: vaststelling
- 7. Interbestuurlijk programma VTH, SPUK subsidie IBP en Energie**
Behandeling: informierend
- 8. Omgevingswet uitstel 1 juli 2023 szv regio Achterhoek**
  - Bodembrief (voorzitter en de heer Kok)
  - Stand van zaken in de regio*Behandeling: informierend*
- 9. Mededelingen**
  - Ontwikkelingen fusie ODNV en OVIJ
  - Samenwerking Groene Handhaving in Gelderland / SSiG
  - Bijeenkomsten ODA 2023:
    - Informatiebijeenkomst Omgevingsveiligheid (bestuurlijk en ambtelijk)
    - Voorjaarsbijeenkomst ODA voor gemeenteraden regio Achterhoek
    - Wetswijziging wet gemeenschappelijke regeling in regio Achterhoek
    - Sessie met opdrachtgevers en opdrachtnemers
  - Impulsprogramma Chemische stoffen / ZZS
  - Pilot woningen op waterstof (*bijlage 8*)
  - Pilot behandeling complexe vergunningen regio Achterhoek
- 10. Rondvraag**
- 11. Sluiting**

CONCEPT Verslag vergadering Algemeen Bestuur ODA
d.d. 4 juli 2022

Aanwezig:	de heer J. van Oostrum de heer T. Kok de heer W. Pelgrom de heer R. Verschure de heer H. Bulten mevrouw M. Eggink de heer B. Hiddinga de heer R. Mos de heer B. Porskamp	Gemeente Berkelland (voorzitter) Gemeente Aalten Gemeente Bronckhorst Gemeente Zutphen Gemeente Doetinchem Gemeente Lochem Gemeente Oude IJsselstreek Gemeente Montferland Gemeente Oost Gelre
	mevrouw P. van Oosterbosch de heer J. Zwart de heer G. Groot Roessink	directeur ODA (secretaris) controller ODA notulist
Afwezig:	de heer P. van 't Hoog de heer G. Visser	Provincie Gelderland Gemeente Winterswijk

CONCEPT Verslag

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 9.30 uur.

2. Verkiezing Dagelijks Bestuur

Aangewezen worden als leden van het Dagelijks Bestuur: mevrouw M. Eggink, de heer B. Hiddinga en de heer B. Porskamp.

De heer J. van Oostrum geeft aan bereid te zijn om door te gaan als voorzitter, mits hier geen bezwaren tegen zijn. Het bestuur stemt in dat de heer J. van Oostrum voorzitter blijft.

De heer B. Porskamp wordt aangewezen als plaatsvervangend voorzitter.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

4. Vaststelling verslag d.d. 21 maart 2022

Het verslag wordt vastgesteld.

5. Jaarstukken 2021 inclusief accountantsverklaring

De heer Zwart vraagt of de nieuwe bestuurders mogelijk vragen hebben over de eerdere behandeling van de stukken. Er zijn geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast.

6. Bestemming resultaat 2021

De heer Zwart vraagt of de nieuwe bestuurders mogelijk vragen hebben over de eerdere behandeling van de stukken. Er zijn geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast.

7. Voorstel wijziging begroting 2022 (bijlage 4.a. en 4.b.)

De heer Zwart geeft aan dat de grootste wijziging voortkomt uit de recente CAO verhoging die heeft plaatsgevonden. Er zijn verder geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast.

8. Voorstel begroting 2023 (*bijlage 5.a. en 5.b.*)

Gemeente Aalten heeft een zienswijze ingediend. De heer Kok geeft hierop een toelichting en vult aan dat de gemeenteraad heeft gevraagd om te bekijken waar zo mogelijk kosten kunnen worden bespaard. Met name wordt ook aandacht gevraagd over de financiering van de bodemtaken die vanwege de Omgevingswet verschuiven van Provincie naar gemeenten. De financiering van deze bodemtaken lijkt nu weg te vallen als deze bij de gemeente komt te liggen. De heer Kok stelt voor om in gezamenlijkheid een reactie te geven aan VNG en IPO.

Het bestuur stemt in met een brief gericht aan VNG en IPO om haar zorgen uit de regio te delen rondom het mogelijk wegvallen van de financiering van bodemtaken. Het bestuur geeft ODA de opdracht om in samenwerking met de bodemmedewerkers vanuit ODA en gemeenten deze brief op te stellen. De brief zal worden ondertekend door de voorzitter namens de Achterhoekse colleges. De bestuurders wordt gevraagd dit onder de aandacht te brengen van het eigen college.

Er zijn verder geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast en geeft ODA de opdracht de brief op te stellen.

9. Berap T1 2022

De heer Zwart geeft een toelichting op de Berap T1 2022. ODA kampt met capaciteitsproblemen om het werk te verrichten. Het opvullen van openstaande vacatures is een uitdaging wat leidt tot een beroep op externe inhuur. Wel zijn de trainees die vorig jaar zijn gestart inmiddels al goed inzetbaar en productief. De omzet uit inspecties blijft mede achter door ziekteverzuim. De verwachting is dat in de tweede helft van 2022 de inspecties worden ingelopen.

De heer Kok merkt op dat in de tekst niet wordt ingegaan op een inhaalslag bij inspecties, maar dat dit nu mondeling wordt toegelicht.

De heer Zwart geeft aan dat dit klopt. Met de outputfinanciering wordt een actueel inzicht gegeven van de lopende kosten en omzet uit daadwerkelijk afgenomen diensten en producten en van daaruit wordt een weging meegegeven.

De heer Mos vraagt of de inhaalslag kan worden gemaakt met de huidige capaciteitsproblemen.

De heer Zwart geeft aan dat een groot deel van de inspecties extern zullen worden uitgezet en dat hiermee wordt verwacht de inhaalslag te kunnen maken.

De heer Verschure vult daarbij aan dat alleen deze verwachting nog niet concreet genoeg is. De heer van Oostrum geeft aan dat er contracten zijn met externe partijen om inspecties namens ODA uit te voeren, maar ook daar worden capaciteitsproblemen ervaren. Met volledige zekerheid is dit dan ook niet te stellen.

De heer Pelgrom vraagt welke risico's dit heeft voor de aandachtsbedrijven.

Mevrouw Van Oosterbosch geeft aan dat ODA werkt op basis van de risicoprofielen. De aandachtsbedrijven die gecontroleerd moeten worden, zullen daarom ook worden gecontroleerd. Op dit moment lopen er geen structurele problemen rondom vergunningverlening. Inspecties komen op gang en controles volgen in het derde kwartaal 2022.

De heer Verschure vraagt wat de financiële gevolgen zijn als bijvoorbeeld 80% wordt gerealiseerd.

Mevrouw van Oosterbosch geeft aan dat dit met de opdrachtgevers van de partners zal worden besproken. Zij kunnen daarin keuzes maken die nodig zijn om risico's te beperken. De heer van Oostrum vult aan dat de partner zelf bepaalt welke producten en diensten worden afgenomen in het lopende jaar. Als daar later extra producten of diensten bijkomen dan kan de situatie ontstaan dat keuzes gemaakt moet worden wat wel of niet kan met de huidige capaciteit. Vanuit het verleden is dit echter altijd opgelost in overleg met de partner.

De heer Zwart vult daarbij aan te kunnen sturen op de financiële risico's door te werken met een begrote flexibele schil die kan meebewegen naar beneden of boven indien nodig.

De heer Kok vraagt om tekstueel het woord 'gewenst' bij de KPI's in paragraaf 3.2. aan te passen in 'minimaal'.

Mevrouw Eggink vraagt bij punt 5 complexe handhaving om dit nader toe te lichten en of dit ook personele consequenties heeft.

Mevrouw van Oosterbosch geeft aan dat de provincie voor wat betreft de complexe bedrijven de vergunningverlening heeft ondergebracht bij Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de handhaving bij Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Medewerkers van ODA blijven in dienst van ODA en werken mee in een provinciale pool samen met de betrokken partijen. De heer van Oostrum vult daarbij aan dat het ook noodzakelijk is dat deze medewerkers in dienst blijven van ODA omdat ook hier de kennis en kunde nodig blijft.

Er zijn verder geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast.

10. Procesvoorstel versterking VTH

De heer van Oostrum geeft aan dat vanuit de commissie van Aartsen de aanbeveling zich richt op schaalvergroting zoals dat nu het geval is bij de veiligheidsregio's. Binnen Gelderland zijn er zeven Omgevingsdiensten die op een unieke robuuste manier samenwerken, juist op die momenten waarop het complex wordt en kennis en kunde onderling kan worden gedeeld en ingezet. Dit zou niet meer mogelijk zijn als de Omgevingsdiensten werken op basis van het niveau van de veiligheidsregio's. Vanuit de Gelderse Omgevingsdiensten (het Gelders stelsel) is daarover gesproken met de provincie dat deze schaalvergroting op het niveau van de veiligheidsregio's niet wenselijk is en juist afbreuk zou doen aan de robuustheid van het Gelders stelsel. De provincie steunt deze aanpak.

Mevrouw van Oosterbosch deelt mee dat vanuit gemeente Winterswijk de schriftelijke vraag is gesteld over de verdeling in de kosten van dit voorstel. De kosten worden allereerst gedeeld door alle zeven Omgevingsdiensten en vervolgens wordt dit gedeeld door alle deelnemers in de achterhoek (10 gemeenten en provincie).

Er zijn verder geen vragen.

Het bestuur stelt de stukken vast.

11. Mededelingen

Mevrouw van Oosterbosch informeert het bestuur dat de heer Zwart zijn werkzaamheden voor de ODA zal gaan afronden vanwege een andere dienstbetrekking. De heer van Oostrum dankt de heer Zwart voor zijn werkzaamheden als controller in de afgelopen jaren.

De heer van Oostrum informeert het bestuur dat jaarlijks door ODA een bijeenkomst wordt georganiseerd voor de raadsleden.

12. Rondvraag

Er zijn geen rondvragen.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 10:34 uur.

Besluitenlijst Algemeen Bestuur

Agenda punt	Onderwerp en Besluit	Besluit-nummer
2.	Verkiezing Dagelijks Besluit Aangewezen worden als leden van het Dagelijks Bestuur: mevrouw M. Eggink, de heer B. Hiddinga en de heer B. Porskamp. De heer J. van Oostrum blijft voorzitter. De heer B. Porskamp wordt aangewezen als plaatsvervangend voorzitter.	AB2022.02.01
4.	Vaststellen verslag d.d. 21 maart 2022 <i>Het verslag is vastgesteld.</i>	AB2022.02.02
5.	Jaarstukken 2021 <i>Het bestuur stelt de jaarstukken 2021 vast.</i>	AB2022.02.03
6.	Bestemming resultaat 2021 <i>Het bestuur stelt de bestemming van het resultaat 2021 vast.</i>	AB2022.02.04
7.	Voorstel wijziging begroting 2022 <i>Het bestuur stelt het voorstel wijziging begroting 2022 vast.</i>	AB2022.02.05
8.	Voorstel begroting 2023 <i>Het bestuur stelt het voorstel begroting 2023 vast. Het bestuur geeft ODA de opdracht een brief op te stellen aan VNG/IPO om namens de Achterhoekse colleges haar zorgen te uiten over het mogelijk wegvallen van de financiering rondom de te verschuiven bodemtaken van provincie naar gemeente.</i>	AB2022.02.06
9.	Berap T1 2022 <i>Het bestuur stelt de Berap T1 2022 vast.</i>	AB2022.02.07
10.	Procesvoorstel versterking VTH <i>Het bestuur stelt het procesvoorstel versterking VTH vast.</i>	AB2022.02.08
12.	Mededelingen <i>Geen besluitvorming</i>	
13.	Rondvraag <i>Geen besluitvorming</i>	
14.	Sluiting <i>Geen besluitvorming</i>	

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Achterhoek
d.d. 5 december 2022.

de voorzitter,

de secretaris,

J.H.A. van Oostrum

P.G.M. van Oosterbosch

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum voorstel:	17 oktober 2022
Datum AB-vergadering:	5 december 2022
Behandeld door:	De heer R. Woestenenk
Mede-adviseur:	
Manager ODA:	Mevrouw P. van Oosterbosch

Onderwerp: 2^e bestuursrapportage 2022

Voorstel:

Uw bestuur wordt voorgesteld om van de 2^e Bestuursrapportage 2022 kennis te nemen.

Bijlage(n):

- 2^e Berap 2022

Advies secretaris/Directeur Omgevingsdienst Achterhoek:

-

Inleiding

De 2^e bestuursrapportage (Berap) is onderdeel van de begroting- en verantwoordingcyclus. De hele begroting- en verantwoordingcyclus bestaat in beginsel uit vier documenten.

- Begroting
- 1^e Berap
- 2^e Berap
- Jaarverslag/Jaarrekening.

Wat wordt met de beslissing bereikt?

Informatieverstrekking aan het dagelijks en algemeen bestuur over de stand van zaken na het 2^e trimester 2022 (1 januari – 31 augustus) met betrekking tot de uitvoering, zowel inhoudelijk als financieel, van de begroting.

Omgevingsdienst
Achterhoek

Tweede bestuursrapportage 2022

*Bestuursrapportage over de tweede periode van 2022
(jan 2022 tot en met augustus 2022)*

Inhoud

Inleiding	3
1. Algemene ontwikkelingen	4
2. Vergunningverlening	5
2.1 Ontwikkelingen	5
2.2 KPI's	5
2.3 Financiën	5
3. Toezicht & handhaving	6
3.1 Ontwikkelingen	6
3.2 KPI's	6
3.3 Financiën	7
4. Specialismen	8
4.1 Ontwikkelingen	8
4.2 KPI's	8
4.3 Financiën	8
5. Bovenregionale taken	9
6. Financiën en personeel	10

Inleiding

De tweede Bestuursrapportage (Berap) van 2022 ligt voor u. Na acht maanden in 2022 kijken we terug op een turbulente periode.

In het land en de wereld stapelen de crises zich op. Er wordt veel van gemeenten verwacht om bij te dragen aan oplossingen. Dat is niet eenvoudig, vraagt veel capaciteit en het gebrek aan capaciteit is een van de knelpunten van deze tijd.

De ODA wacht, samen met de partners, op een definitieve datum voor de invoering van de Omgevingswet. We mikken nog steeds op 1 januari 2023. Toch willen we voorkomen dat we zinloze inspanningen doen als de datum van invoering toch niet 1 januari wordt. Daarom richten we ons vooral op onderdelen van de Omgevingswet die ook zonder invoering van de wet mogelijk én gewenst zijn. Vaak betreft dat verbetering van de dienstverlening.

Daarnaast steken we veel tijd in verbeterplannen die voortvloeien uit het rapport van Van Aartsen. We zoeken de balans tussen deze verbeteringen en de voortgang van het reguliere werk.

In de eerste Berap hebben we gemeld dat we een klein beetje achterliepen op de begroting. Bij de tweede Berap zijn we daarop aan het inlopen. We hebben de oorzaken in beeld:

- Er is een vrij hoog ziekteverzuim door een aantal langdurig zieken.
- Een verdere differentiatie tussen integrale -en aspectcontroles was onvolledig geregistreerd.
- De ontwikkelingen rond de Omgevingswet vragen capaciteit van de organisatie.
- Inwerken en opleiden van nieuwe medewerkers legt beslag op de productiviteit.

Dit laatste punt stemt ons overigens toch positief omdat we in elk geval nieuwe mensen kunnen aantrekken in deze overspannen arbeidsmarkt.

We blijven ons enthousiast inzetten voor onze mooie Achterhoek en we doen dat in goede samenwerking met onze partners.

Petra van Oosterbosch
Directeur Omgevingsdienst Achterhoek.

1. Algemene ontwikkelingen

- Als reactie op het rapport van de **commissie van Aartsen** is in opdracht van het Dagelijks Bestuur een notitie geschreven waarin de benodigde acties per aanbeveling uit het rapport zijn omschreven. Het Algemeen Bestuur heeft deze vastgesteld, waarna een verbeterplan voor deze acties is gemaakt welke nu in stappen wordt uitgevoerd.
- Op 8 juli 2022 heeft staatssecretaris van I&W het **Interbestuurlijke Programma ter versterking van de VTH-taakuitvoering (IBP)** aan de Tweede Kamer aangeboden. Het programma richt zich met name op versterking van de omgevingsdiensten, betere informatieuitwisseling en de aanpak van milieucriminaliteit en zal in samenwerking met het Rijk, VNG, IPO en ODNL worden uitgevoerd. Hiervoor is een budget van €18 miljoen beschikbaar gesteld. Het door ODNL in oktober 2021 bij het ministerie ingediende Impulsprogramma VTH-stelsel 2030 wordt hierbij ook meegenomen. Het IBP kent zes pijlers waarin alle aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen worden opgepakt met uitzondering van aanbeveling 4 (hetzelfde basistakenpakket voor elke omgevingsdienst). De opvolging van deze aanbeveling is al buiten het IBP in gang gezet.
- De provincie Gelderland heeft in het kader van de doeltreffendheid en doelmatigheid **een art. 217a onderzoek** uitgevoerd naar de Omgevingsdiensten in Gelderland. De centrale vraag was of de omgevingsdiensten voldoende robuust en toekomstbestendig zijn. De conclusie was volgens de onderzoekers dat dit nu onvoldoende het geval is door onvoldoende doorzettingsmacht, krapte op de arbeidsmarkt en niet naar behoren werkende informatie- en communicatie lijnen. Naast dat de provincie 'weer' actief wil gaan deelnemen aan alle besturen van de omgevingsdiensten wil doen ze nu verder onderzoek naar de robuustheid van het Gelders stelsel, waarbij een oordeel/aanbevelingen wordt gegeven over de mate waarin het Gelders stelsel in staat is om ontwikkelingen, die binnen het eerder genoemde IBP worden uitgewerkt, in te vullen.
- Zoals het er nu uitziet zal de eerste kamer medio november een besluit nemen over de datum van inwerkingtreding van **de Omgevingswet**. De nog te nemen stappen ter voorbereiding van de Omgevingswet, zoals de opleidingen en het oefenen met de Omgevingswet zullen afhankelijk van deze datum ingepland gaan worden. We hebben verder een voorzet gemaakt voor de mogelijke leges die voor milieuproducten na inwerkingtreding geïnd kunnen worden. Of ze uiteindelijk meegenomen worden in de legesverordening is aan de gemeentes zelf.
- We zijn druk bezig met de kwaliteitsslag van **het archief**. Een gespecialiseerde DIV-trainee heeft de afgelopen tijd geholpen de kwaliteit en (werk)processen te verbeteren. Eind oktober/ begin november worden de DIV medewerkers van de gemeentes bijgepraat over deze verbeteringen, de mandaatregeling en het vervolg. Daarnaast hebben we als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet open overheid en Wet elektronisch publiceren onze bestuursstukken online gezet en zijn we nu bezig om onze verordeningen op overheid.nl te plaatsen.

2. Vergunningverlening

2.1 Ontwikkelingen

- Bij vergunningverlening zien we dat er meer dan voldoende werk is voor de huidige bezetting waarbij we enkele vacatures hebben open staan. Met behulp van vorig jaar opgeleide trainees en enkele nieuwe krachten die binnenkort komen, lijkt het probleem grotendeels opgelost te kunnen worden.
- Door nieuwe jurisprudentie en hoge werkdruk bij de Provincie Gelderland zijn er lange tijd weinig verklaringen van geen bedenkingen (vvgb's) in het kader van de Wet natuurbescherming afgehandeld. We zien nu mondjesmaat deze wel bij ons binnenkomen, waardoor steeds meer de (door het wachten op de vvgb) langlopende uitgebreide procedures afgehandeld kunnen worden.

2.2 KPI's

Tijdigheid vergunningen

Tijdigheid van een besluit binnen de wettelijke termijn is van belang voor zowel partners als burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van een goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door van rechtswege afgegeven WABO vergunningen. Met de wettelijke termijn wordt hierbij bedoeld de wettelijk maximale tijdsduur (inclusief eventuele verlengingen) tussen inboeken van een aanvraag en het afgeven van de definitieve beschikking. Dit kan een fatale termijn (waarbij het daarna van rechtswege verleend is) of een termijn van orde zijn.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig verlenen van vergunningen. Deze **KPI is gesteld op 90 %** WABO vergunningaanvragen binnen wettelijke termijn t.o.v. alle WABO vergunningaanvragen.

De KPI tijdigheid vergunningen over 2022 bedraagt tot nu toe 68% en ligt daarmee ruim onder de doelstelling (90%). Dit komt omdat we met name in 2021 een capaciteitstekort hadden en nu een inhaalslag aan het doen zijn voor de oudere vergunningen. Hierdoor worden de termijnen niet allemaal meer tijdig gehaald. Het percentage is wel gestegen ten opzichte van T1 (63%).

Klanttevredenheid dienstverlening (ODA totaal)

De ODA streeft naar tevreden klanten. In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor de mate van klanttevredenheid op diverse producten en diensten. Deze **KPI is gesteld op 80%** klanttevredenheid.

Tot 2020 rapporteerde de ODA over het Klanttevredenheidsonderzoek (KTO). Over 2020 was de klanttevredenheid 96%. Er kwamen echter weinig verbeterpunten meer uit het KTO. In overleg met de partners is besloten om pas na de komst van de Omgevingswet de KTO weer te gaan inzetten. Over het jaar 2022 zullen we niet meten.

2.3 Financiën

Baten Vergunningverlening x € 1.000	Realisatie 2021 T2	Begroting 2022 T2	Realisatie 2022 T2
Vergunningverlening	1.045	1.131	1.139
Complexe verg.verl. ODRN	88	167	107
Scannen dossiers	43	0	57
Totaal	1.176	1.298	1.303

Toelichting tabel:

- De baten liggen op de begroting.

3. Toezicht & handhaving

3.1 Ontwikkelingen

Op het gebied van toezicht & handhaving spelen de volgende ontwikkelingen:

- In verband met langdurige ziektes bij enkele toezichthouders hebben we in de eerste 2 trimesters wat minder werk kunnen doen op het gebied van toezicht en handhaving. Een deel ervan is opgelost door meer inhuur.
- Er wordt binnen het Gelders stelsel bekeken of de gemeentelijke complexe bedrijven vanaf 1 januari 2023 geplaatst kunnen worden onder een gezamenlijk Gelders programma. De komst van de Omgevingswet, de kwaliteitscriteria waaraan voldaan moet worden en de verbeterpunten vanuit de commissie van Aartsen worden hierin meegenomen.
- We zien een duidelijke dalende trend van klachten vanaf 2019 tot nu. Naast mogelijke effecten door Corona (minder bedrijvigheid) komt dit omdat we bij langdurige knelpunten steeds meer in gesprek komen met de buurt of omdat de problemen zijn opgelost. Dat zet zich dit jaar verder door.
- Er komen vanuit de gemeentes steeds meer verzoeken binnen op het gebied van geluidsmetingen en ondermijning. Aan de ene kant omdat er steeds meer problemen op deze terreinen zijn, aan de andere kant ook omdat we hebben laten zien dat we de kennis en kunde bij de ODA hiervoor hebben.
- Er is een aantal grote handhavingszaken, waardoor het aantal benodigde uren en kosten voor handhaving beduidend hoger zijn. Dit heeft een wisselwerking met de beschikbare uren voor toezicht, die daardoor afnemen. De kosten voor toezicht zijn dus ook lager dan vooraf begroot.

3.2 KPI's

KPI Toezicht en handhaving	Werkelijk 2021	Gewenst 2022	Werkelijk 2022
Toezicht -Volledige naleving na 1e controle (ODA)	85%	60%	88%
Tijdigheid afhandelen klachten/meldingen	83%	80%	85%
Aantal klachten/meldingen	818	-	745
Aantal Handhavingszaken	188	-	165

Naleefgedrag

Het percentage volledige naleving is vergelijkbaar met vorig jaar na 1 trimester en ligt hoger dan de gewenste afgesproken percentage vanuit het verleden. Een oorzaak hiervan is echter ook dat we in het kader van branchegericht werken en brancheplannen meer aan voorlichting doen en dat er meer aspectcontroles zijn in plaats van alleen maar reguliere controles.

Klachten/ meldingen

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor het tijdig afhandelen van de klacht/ melding binnen ten minste 2 weken. Dat wil zeggen dat de klacht dan geheel is afgehandeld of dat er vervolgstappen zijn afgesproken. De norm is gesteld op 80% en in het tweede trimester is het werkelijke percentage 85%. Vorig jaar lag dit op 83% en is dus vergelijkbaar met dit jaar.

Het aantal klachten is minder dan vorig jaar. De redenen hiervoor zijn al eerder genoemd.

Handhavingszaken

Het aantal handhavingszaken ligt onder het aantal van vorig jaar en betreffen over het algemeen zaken van kleinere overtredingen die allemaal of al opgelost zijn of snel opgelost kunnen worden. Daarnaast is er een aantal grotere handhavingszaken die meer tijd vragen. Deze zijn bekend bij de partners.

3.3 Financiën

Baten Toezicht en Handhaving x € 1.000	Realisatie 2021 T2	Begroting 2022 T2	Realisatie 2022 T2
Toezicht Hup	2.606	2.767	2.599
Handhaving	217	177	329
Afdoen Klachten en meldingen	180	228	203
Totaal	3.003	3.172	3.131

Toelichting tabel:

De baten lopen achter bij de begroting. Dit onder andere vanwege de eerder genoemde langdurige zieken. Verder merken we dat registratie van de werkzaamheden ook een belangrijk aandachtspunt blijft.

4. Specialismen

4.1 Ontwikkelingen

- De adviesvragen zijn er steeds meer. De verwachting is dat met de komst van de Omgevingswet het alleen maar meer wordt.
- In het eerste trimester is weer de jaarlijkse monitoring luchtkwaliteit voor de diverse gemeentes gedaan.
- Samen met de partners voeren we het project 'bodem in de Omgevingswet' uit. Het doel van dit project is kijken hoe de taken die we nu uitvoeren straks onder de Omgevingswet worden uitgevoerd en welke taken erbij komen. Verder gaan we na of het nodig is om, voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nog lokale regels op te stellen. Ook wordt nagegaan of er regels uit de bruidsschat zijn die vatbaar zijn voor discussies met aanvragers.

4.2 KPI's

KPI Specialisme	Werkelijk 2021	Gewenst 2022	Werkelijk 2022
Juridisch houdbaar	90%	90%	89%
Tijdige advisering	87%	80%	81%

Juridisch houdbaar

We zorgen er voor dat de beschikkingen, die door de OD behandeld zijn (op het gebied van zowel vergunningen als handhaving) kwalitatief goed zijn en in eventuele juridische procedures 'overeind' blijven. Wanneer een bevoegd gezag telkens door de rechter wordt terechtgewezen, zegt dat iets over de kwaliteit van de beschikkingen.

In het Gelders Stelsel is een kritische prestatie indicator (KPI) bepaald voor juridische kwaliteit. Deze KPI is gesteld op 90 % beschikkingen, waarbij de bezwaren/ beroep in juridische procedures ongegrond worden verklaard of worden ingetrokken ten opzichte van alle beschikkingen waarbij juridische procedures gevolgd zijn.

De KPI juridisch (juridische houdbaarheid) over de eerste 8 maanden van 2022 bedraagt **89%**. Dit ligt nagenoeg op het gewenste percentage (90%).

Tijdige advisering

Tijdigheid van af te geven adviezen is van belang voor zowel de partners als de burgers en bedrijven vanuit het oogpunt van goede service en het voorkomen van ongewenste situaties door niet meegenomen externe adviezen. Met externe adviezen bedoelen we de adviezen die op verzoek van de partners afgegeven worden (dus interne adviezen binnen de OD worden hier buiten beschouwing gelaten). Met de afgesproken termijn wordt hierbij de termijn bedoeld die de partners vooraf met de OD's hebben afgesproken.

In het Gelders Stelsel is deze kritische prestatie indicator (KPI) bepaald op 80%. De KPI tijdige advisering over de eerste 8 maanden van 2022 bedraagt **87%**. Dit ligt boven de doelstelling (80%).

4.3 Financiën

Baten Specialismen x € 1.000	Realisatie 2021 T2	Begroting 2022 T2	Realisatie 2022 T2
Specialistische Adviezen	1.026	979	1.425
Totaal	1.026	979	1.425

Toelichting tabel:

- De baten specialismen lopen voor de op de begroting. Het gezamenlijke project omgevingswet dat we voor onze partners doen, wordt via de specialistische adviezen in rekening gebracht. In de partnerrapportages is deze bijdrage specifiek toegelicht.

5. Bovenregionale taken

Complexe vergunningverlening – Omgevingsdienst Nijmegen (ODRN)

Vergunningverlening bij provinciale bedrijven ligt formeel bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Op het grondgebied van de ODA liggen ook complexe gemeentelijke inrichtingen. Binnen het stelsel is afgesproken dat de ODRN over de complexe industriële vergunningen adviseert aan de ODA. De ODA coördineert het vergunningenproces, onderhoudt alle contacten en doet de administratieve afhandeling.

De cijfers van de complexe vergunningverlening zijn al geïntegreerd in de cijfers van de voorgaande hoofdstukken.

Complexe handhaving: Verandering voor provinciale bedrijven

De ODA is robuust voor handhaving bij complexe bedrijven. Ongeveer de helft van de complexe bedrijven vallen onder provinciaal bevoegd gezag. De provincie wilde echter voor toezicht & handhaving van de provinciale bedrijven één aanspreekpunt hebben en een eenduidige aanpak. Daarom zijn vanaf 1 januari 2020 deze taken voor de provincie belegd bij de ODRA. De toezichthouders en projectleiders die betrokken zijn bij de provinciale bedrijven zijn nog steeds in dienst van de regionale OD's en worden daar ook voornamelijk ingezet.

Zoals eerder vermeld wordt dit jaar ook gekeken naar de mogelijkheid voor een programmatische aanpak bij gemeentelijke complexe bedrijven.

Ketentoezicht

Voor de bovenregionale Ketenhandhaving is een programma 'jaarplan ketentoezicht 2022 Gelderse omgevingsdiensten' opgesteld. Hierin zijn de volgende ketenaspecten geprioriteerd:

ODA	interventies	kwartalen	Uren inzet per keten
Asbest, incl. deelname GAIT	6	1, 2, 3, 4	300
E-waste	3	1, 2	200
Verontr. grond	3	1, 2, 3, 4	300
Dierlijke bijproducten	4	1, 2	200
Co-vergisting	p.m	1, 2, 3, 4	100
Metaalrecycling	4	3, 4	300
Overig/ad hoc/inzet SYNDRU		1,2,3,4	200

De regie op deze taken ligt in het Gelders stelsel bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De ODA voert zelf de taken uit en wordt daarbij ondersteund door de ODR. Over het hele jaar 2022 is vanuit de ODA 1,2 fte hiervoor beschikbaar.

Stelseltaak HRM

Vanuit de Stelseltaak HRM coördineren we het Centraal Overleg met de vakbonden en de HR expertgroep die actief is met diverse projecten en kennisdeling. De projecten lopen volgens planning. Daarnaast is HR aangehaakt bij de voorbereiding van de Omgevingswet. De krapte op de arbeidsmarkt blijft een probleem dat op Gelders niveau de aandacht heeft. De HR expertgroep heeft gewerkt en werkt aan de zichtbaarheid van de Gelderse Omgevingsdiensten als werkgever. Daarin zoekt zij zo veel mogelijk samenwerking met OD-NL. We pakken samen diverse andere ontwikkelingen op binnen het Gelders stelsel, zoals de gesprekkencyclus en implementatie van de nieuwe overlegstructuur met OR en CLO en meer.

6. Financiën en personeel

Baten en lasten

In onderstaande tabel geven we het overzicht van de baten en lasten over de eerste 8 maanden 2022. De baten zijn, conform outputfinanciering, gebaseerd op de geleverde diensten en producten aan de partners. De realisatie 2022 is afgezet tegen 2 grootheden: de vergelijkbare periode van vorig jaar en de periode begroting. De periode begroting houdt rekening met een gewogen verdeling van de omzet (=productie) naar seizoen. Een groter gedeelte van de omzet verwachten we in de laatste 4 maanden. Omdat de kosten wel in gelijke mate doorlopen, betekent dit over de eerste 8 maanden wel een begroot tekort zoals blijkt uit de begroting T2 (begroot -€ 214.000).

Omschrijving		2021	2022	2022
x € 1.000		Realisatie	Begroting	Realisatie
		periode T2	periode T2	periode T2
	LASTEN			
1	Personele kosten/Inhuur en diensten derden*	4.076	4.485	5.310
2	Organisatiekosten	401	500	496
3	Organisatieontwikkeling en SPP	24	71	11
4	Bovenregionale taken	393	231	149
5	Organisatie ondersteuning	368	410	406
6	Algemene lasten	0	19	0
	Totaal Lasten	5.262	5.716	6.372
	BATEN			
21	Bijdragen van derden	260	53	280
25	Bijdragen deelnemers	5.204	5.449	5.824
	Totaal Baten	5.464	5.502	6.104
	Resultaat reguliere bedrijfsvoering	202	-214	-268
	Verrekening resultaat (t-1)			
26	Verrekening met deelnemers rekeningsaldo	-395		-104
27	Bijdrage/Onttrekking algemene reserve	395		104
	Gerealiseerde resultaat	202	-214	-268

Het resultaat ad -€ 268.000 is minder goed dan begroot en is een combinatie van hogere opbrengsten maar vooral ook hogere kosten.

De bijdrage deelnemers is hoger dan wat begroot is. Dit is wat de deelnemers betalen voor de afgenomen producten en dienstverlening. De bijdrage derden ligt iets hoger en wordt vooral gevormd door de ODA inzet bij de provincie voor de stikstofdosiers en een binnengehaalde subsidie voor regio-archeologie.

De kosten voor personele inzet en diensten derden liggen duidelijk hoger dan begroot. De ODA moet een behoorlijk beroep doen op externe inzet. De trainees zijn volop bezig zich het werk eigen te maken en zullen een steeds grotere bijdrage kunnen leveren aan de te verrichten werkzaamheden.

De huidige cijfers geven een iets tegenvallende kostendekkendheid van de ODA. Ten opzichte van de begroting liggen we T2 ca. € 50.000 achter. We gaan er vanuit dat de kostendekkendheid zal verbeteren en we conform begroting zullen realiseren.

Personeelsbestand en ziekteverzuim

Personeelsgegevens

	Begroting 2022 (na wijziging)	Werkelijk Op 1 sep 2022
Totaal fte (formatie vs. bezetting)	77,1	78,1
Ziekteverzuim	5,5%	5,7%

Het totaal aantal aanwezige fte's ligt iets boven de begrote formatie 2022. Dit heeft mede te maken met de eerder genoemde trainees. Ten opzichte van 2021 en T1 van dit jaar is er sprake van een lichte stijging in het ziekteverzuim. Over geheel 2021 was dit 5,4% en nu 5,7%. Dit heeft ook invloed gehad op onze productiviteit en daarmee de omzet.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum voorstel:	17 oktober 2022
Datum AB-vergadering:	5 december 2022
Behandeld door:	De heer R. Woestenenk
Mede-adviseur:	
Manager ODA:	Mevrouw P. van Oosterbosch

Onderwerp: Begrotingsuitgangspunten 2024

Voorstel:

Uw bestuur wordt voorgesteld om de begrotingsuitgangspunten 2024 vast te stellen.

Bijlage(n):

1. Begrotingsuitgangspunten 2024

Advies secretaris/Directeur Omgevingsdienst Achterhoek:

-

Begrotingsuitgangspunten 2024

Outputfinanciering

De ODA werkt op basis van outputfinanciering. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de opdrachtgever betaalt voor geleverde producten tegen vooraf bepaalde prijzen. De begroting wordt gebaseerd op een geraamd aantal producten in uren tegen de daarvoor geldende tarieven. Uiteindelijk betalen de partners de door hen daadwerkelijk afgenomen producten en dienstverlening. De afrekening vindt plaats aan de hand van een jaarafrekening waarbij de eerder in rekening gebrachte voorschotten worden verrekend.

Met de komst van de omgevingswet zal het productenboek van de ODA over 2024 gaan veranderen. Sommige producten worden opgeknipt in onderliggende onderdelen, andere producten zullen mogelijk vervallen en regiewerk zal daarvoor in de plaats komen, bijvoorbeeld voor vooroverleg. De wijziging leidt tot een veranderde omzetcombinatie van aantallen en productprijzen. Hiermee kan ook de uiteindelijke omzet wijzigen van de ODA. Op basis van ervaring zullen we dit goed kunnen inrichten maar tijdelijke onbalans tussen kosten en omzet is mogelijk.

Beleid en nieuw beleid

De begroting 2024 wordt gebaseerd op de begroting 2023 met als vertrekpunt het bestaande beleid 2022. Beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2023 (en volgende jaren), worden in de begroting 2024 verwerkt dan wel via de eerste begrotingswijziging 2023.

Van nieuw beleid is sprake wanneer de OD Achterhoek nieuwe taken krijgt toebedeeld. Voor 2024 kan daarbij worden gedacht aan b.v. de volgende thema's:

Omgevingswet

In de Achterhoek wordt inmiddels stevig met elkaar samengewerkt, waarbij ODA steeds meer een coördinerende rol invult. Zo coördineren wij bij het oefenen in de praktijk, het maken van werkafspraken en het overdragen van kennis. Dit in samenspraak met de Achterhoekse gemeenten en ketenpartners. Na de invoering van de Omgevingswet (planning 1 januari 2023) zal bezien worden wat dit voor de ODA betekent.

Gemeenten zijn aan de slag met Omgevingsvisies en Omgevingsplannen, waarvoor steeds vaker een beroep gedaan wordt op de expertise van de ODA. Gemeenten krijgen meer beleidsvrijheid waardoor er verschillen kunnen ontstaan die gevolgen hebben voor de uitvoering. In de eerste jaren worden pieken in de workload en de doorlooptijden verwacht. Ook omdat we naar een andere werkwijze gaan en de regelgeving nieuw is. De nieuwe situatie zal procesmatig, digitaal en organisatorisch moeten worden ingeregeld. Het DSO en de systemen van gemeenten en andere ketenpartners werken nog niet optimaal. Daarom verwachten we extra capaciteit nodig te hebben, bijvoorbeeld ook voor het beantwoorden van vragen van inwoners en bedrijven of de doorlooptijden kunnen oplopen.

Bodem

Met de komst van de Omgevingswet verschuiven een groot deel van de bodemtaken van het rijk en de provincie Gelderland naar de lokale overheden (warme overdracht). Op dit moment is het nog niet duidelijk of er een financiering vanuit het Rijk komt. Hierover zijn diverse partijen met elkaar in gesprek.

De ODA heeft met haar partners contact gezocht over de uitvoering van deze bodemtaken. Met behulp van een impactanalyse zijn de activiteiten per partner in beeld gebracht met de consequenties voor capaciteitsinzet en budget. De begroting zal aangepast worden conform de gemaakte afspraken. NB Bij onvoldoende financiële compensatie is het onzeker

of de partners de ODA opdracht geven om de bodemtaken op hetzelfde niveau uit te voeren als voor de overdracht.

Mogelijke wijzigingen als gevolg van de commissie van Aartsen

Als vervolg op het rapport "Om de leefomgeving" van de **commissie van Aartsen** zijn de ontwikkelingen om de kwaliteit van VTH te verbeteren in een stroomversnelling gekomen, Er is een Interbestuurlijk Programma (IBP) opgesteld met 6 pijlers gebaseerd op de 10 aanbevelingen uit het rapport, Daarvoor stelt het rijk subsidie beschikbaar. In het IBP zijn alle relevante partijen betrokken (ministeries, IPO, VNG, ODNL etc). Voor 1 januari 2024 moeten er al grote verbeterlagen gemaakt zijn. Ondanks financiële compensatie zal dit ambitieuze plan grote gevolgen hebben voor de organisatie.

Asbesttaken

Naar aanleiding van het rapport Van Aartsen is de afspraak gemaakt dat de partners het hele basistakenpakket moeten inbrengen bij de Omgevingsdienst. Voor een aantal partners betekent het dat ze deze asbesttaken alsnog structureel inbrengen vanaf 1 januari 2023

Informatiemanagement

- Gegevensmagazijn uitbouwen

Een omgevingsdienst is een data gedreven organisatie. Het beschikken en het zorgvuldig beheren van data en informatie is daarom van groot belang voor de ODA. Met de komst van de Omgevingswet wordt informatie alleen nog maar belangrijker. Om te kunnen voorzien in deze toenemende informatiebehoefte is er meer tijd en aandacht nodig voor het uitbouwen en het beheren van het gegevensmagazijn van de ODA. Ook wordt informatieveilig en privacy steeds belangrijker.

- Samenwerking informatiemanagement

De ODA is als omgevingsdienst op het gebied van informatiemanagement kwetsbaar vanwege de kleine omvang van de organisatie. Daarom blijven we zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden. Dat kan binnen het Gelders Stelsel of op landelijk niveau binnen ODNL. Dit zodat de ODA minder kwetsbaar is op het gebied van informatiemanagement en om gebruik te maken van elkaars kennis.

Beheren van het archief

De ODA bereidt zich samen met de DIV-collega's van de partners en onze archiefinspecteur voor om de partners te ontzorgen in het beheren van het archief. We willen alles goed voor elkaar hebben binnen de ODA voordat we dit op gaan pakken en dat had nog iets meer tijd nodig. Verder is het noodzakelijk gebleken dat we archiefdeskundigheid aantrekken binnen de ODA.

Geluid

Op grond van nieuwe wetgeving geluid (Aanvullingswet & aanvullingsbesluit) wordt extra werk voorzien voor:

- Wegverkeer: geluidbelastingkaarten (zijn emissiekaarten gebaseerd op de verkeerskaarten)
- Industrielawaai: voor gezoneerde terreinen gaan geluidproductieplafonds gelden, veel terreinen zijn niet actueel

Extra werk van nieuwe onderwerpen

Er komt door de jaren heen steeds meer extra werk van nieuwe onderwerpen op ons af die bij de start van de ODA niet in het werkpakket zat. Voorbeelden hiervan zijn ondermijning/ drugslabenergietaken, en meer beleidsmatig georiënteerde adviesvragen. Dit heeft steeds meer invloed op de hoeveelheid werk. Komende taken zijn mogelijk de werkzaamheden rondom de Natuurbeschermingswet die nu bij de provincie liggen (landelijk ligt dit ook onder het vergrootglas vanwege het stikstofprobleem). Daarvoor zijn bij ons en in het Gelders stelsel nu al diverse pilots lopend. In 2023 wordt verder bekeken of dit een vervolg zal krijgen.

Diensten met betrekking tot vergunningen, toezicht en handhaving en specialismen

De begrote dienstverlening 2024 (in uren) wordt gebaseerd op de begrote dienstverlening 2023. De werkelijke productie over 2022 kan aanleiding zijn voor aanpassingen. Daarnaast kunnen aanvullingen plaatsvinden als gevolg van beleidsmatige ontwikkelingen of specifieke afspraken met de partners. Willen de partners hiervan afwijken, dan moeten ze dit vroegtijdig doen voor 1 december 2022.

Zoals aangegeven zal het productenboek wijzigen voor kalenderjaar 2024. Dit kan gevolgen hebben voor het omzetpatroon.

Bovenregionale taken

Taken die bovenregionaal worden uitgevoerd, maar inrichting gebonden zijn, zijn opgenomen in ons productenboek. Deze lopen dus gewoon mee in de begrote dienstverlening.

De programmatische stelseltaken worden afgerekend op uren op basis van een vastgesteld werkplan met een passende verdeelsleutel, afhankelijk van het onderwerp.

Personeelsformatie

De capaciteit van de personeelsformatie wordt afgestemd op de begrote productie (in uren). Het verschil tussen de begrote productie en de eigen beschikbare capaciteit in uren wordt ingevuld met de flexibele schil. De flexibele schil beoogt een flexibele inzet met behulp van inhuur derden en externe dienstverlening die kan meebewegen met toe- en afnemende productie.

Indexatie

Zowel de loonindex als de prijsindex baseren we op de externe berichtgeving aan de hand van de septembercirculaire. Deze geeft voor 2024 een loonindexatie aan van 4,2% en een prijsindexatie aan van 2,4%.

Mochten bij nader inzien de indexaties toch duidelijk anders uitpakken dan kunnen deze, zo nodig, in de begrotingswijziging 2024 meegenomen worden. Deze (mogelijke) begrotingswijziging is een wijziging die, op basis van artikel 28 lid 10 van de GR, niet voor zienswijze naar de gemeenten en de Provincie hoeft.

Kortom:

De loonindex te bepalen op 4,2%;

De prijsindex te bepalen op 2,4%.

Ondersteunende diensten

Voor de bestaande ondersteunende diensten zullen de in de begroting 2024 opgenomen bedragen worden geactualiseerd aan de hand van de eind 2022 geldende DVO's.

Weerstandsvermogen/Onvoorzien

De relatie tussen weerstandsvermogen en benodigde weerstandscapaciteit is in een verhoudingsnorm weer te geven. In het Algemeen Bestuur van 9 november 2016 is besloten om te streven naar een voldoende weerstandscapaciteit.

Tot slot

Het blijft de opmaat naar een begroting; gebaseerd op een inschatting naar de kennis van dit moment. Eventuele wijzigingen nemen we mee in de begrotingswijziging 2024. In de partner- en bestuursrapportages zullen we de daadwerkelijke ontwikkeling ten opzichte van afgesproken doelen, kaders en eventuele risico's inzichtelijk maken.

Voorstel aan het ALGEMEEN BESTUUR

Datum voorstel:	17 oktober 2022
Datum AB-vergadering:	5 december 2022
Behandeld door:	de heer R. Woestenenk
Mede-adviseur:	
Manager ODA:	mevrouw P. van Oosterbosch

Onderwerp: Controleprotocol en normenkader jaarrekening 2022

Voorstel:

Uw bestuur wordt voorgesteld om:
Het controleprotocol inclusief normenkader vast te stellen ten behoeve van de accountantscontrole op de jaarrekening over 2022.

Betreft bevoegdheid van: AB (WGR en financiële verordening ODA).

Bijlage(n):

1. Controleprotocol Omgevingsdienst Achterhoek

Samenvatting:

Zie voorstel.

Advies secretaris/Directeur Omgevingsdienst Achterhoek:

Hamerstuk.

Inleiding/aanleiding

Op grond van onze financiële verordening dient uw algemeen bestuur nadere regels vast te stellen ten behoeve van de accountantscontrole op de jaarrekening.

Dit protocol beschrijft wat van de accountant wordt verwacht bij de controle van de jaarrekening over 2022.

Wat wordt met de beslissing bereikt?

Dat we voldoen aan het bepaalde in de gemeentewet en onze financiële verordening tot het vaststellen van richtlijnen voor de accountantscontrole.

Het controleprotocol geeft duidelijkheid aan de accountant welke richtlijnen hij kan hanteren bij de controle van de jaarrekening 2022.

Argumenten om in te stemmen met de voorgestelde beslissing (en)

De Omgevingsdienst Achterhoek is wettelijk verplicht een controleprotocol vast te stellen.

Controleprotocol Omgevingsdienst Achterhoek

Voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2022.

Het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Achterhoek;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de ODA van 5 december tot vaststelling van het controleprotocol en het normenkader ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2022;

BESLUIT:

Vast te stellen het navolgende controleprotocol en het normenkader ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2022.

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole op de jaarrekening 2022 moet het algemeen bestuur een aantal zaken nader regelen dat op hoofdlijnen plaatsvindt in dit controleprotocol, dat is gebaseerd op het VNG model controleprotocol voor gemeenten.

Object van controle in dit protocol zijn de jaarcijfers van de ODA en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur van de ODA.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft tot doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de ODA.

1.3 Wettelijk kader

De gemeentewet, artikel 213, schrijft voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst. Het algemeen bestuur heeft op 7 november 2012 de verordening ex artikel 213 van de Gemeentewet en artikel 217 van de Provinciewet voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de ODA vastgesteld (de "Controleverordening"). In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het algemeen bestuur nadere aanwijzingen voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties, alsmede welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zal zijn. Met dit controleprotocol is invulling gegeven aan het te hanteren normenkader.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven, zal de controle zijn gericht op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva.
- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder eventuele verordeningen.
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken.
- Het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zal het besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden. Voorts is in de "Kadernota Rechtmatigheid 2013" van de commissie BBV de visie weergegeven op rechtmatigheid in de controleverklaring. De kadernota heeft het karakter van een bindend advies aan gemeentelijke organisaties en accountants.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Bado dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen".

3. Te hanteren goedkeurings-en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheerhandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelont-houding	Afkeuren
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤1%	>1%<3%	-	≥3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤3%	>3%<10%	≥10%	-

De percentages worden steeds genomen van de werkelijke (programma)lasten inclusief dotaties aan de reserves in enig boekjaar.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

Als voorbeeld:

Op basis van de gewijzigde begroting 2022 van de ODA zou de maximale foutengrens € 85.920 mogen belopen en aan onzekerheden maximaal € 257.760.

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend.

De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie is vastgesteld op 80 % van de goedkeuringstolerantie met een minimum van € 50.000. Op basis van de gewijzigde begroting 2022 bedraagt de rapporteringstolerantie € 69.000.

1. Begrotingscriterium

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het algemeen bestuur zoals geregeld in de Gemeentewet.

Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het algemeen bestuur.

In voorkomende gevallen zijn onderstaande begrotingsafwijkingen als onrechtmatig te bestempelen, maar hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel:

- a. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
- b. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling.
- c. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die na het verantwoordingsjaar als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of toezichthouder blijkt. Het gaat hier in de praktijk veelal om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen.
- d. Kostenoverschrijdingen op investeringen, waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvingslasten en financieringslasten in navolgende jaren, zijn alleen in het jaar van ontstaan als onrechtmatig aan te merken.

2. M&O-criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik)

Het algemeen bestuur van de ODA heeft door middel van vaststelling van de verordeningen ex art 212 en ex art 213 het kader bepaald aangaande M&O-beleid. Voor bestaande procedures wordt binnen de ODA getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik genomen worden. Binnen de belangrijkste procedures zijn reeds (informeel) adequate maatregelen getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording. Toch kan het voorkomen dat er, ondanks het toereikende M&O-beleid, onzekerheid blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid. Het kan dan gaan om een onzekerheid die inherent is aan de regeling die onderwerp is van de toetsing. Hier zal als volgt mee worden omgegaan:

- Indien bij een toereikend M&O-beleid, dat in voldoende mate is uitgevoerd, toch een belangrijke (materiële) onzekerheid - die inherent is aan de regeling - blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven. De accountant dient te overwegen of hij in zijn verklaring, naar zijn oordeel, een toelichtende paragraaf opneemt waarin hij de gebruikers van de verantwoording nog eens nadrukkelijk op de bestaande onzekerheid wijst.
- Indien de onzekerheid van materieel belang ten gevolge van de M&O-problematiek niet toereikend in de toelichting op de jaarrekening is uiteengezet, dan heeft de accountant een bedenking tegen de jaarrekening en is een goedkeurend getrouwheidsoordeel niet toegestaan.

3. Voorwaarden criterium

Besteding en inning van gelden door de omgevingsdienst zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving (Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, formele wetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, raadsbesluiten, verordeningen, richtlijnen, protocollen en dergelijke met een wettelijke grondslag en jurisprudentie).

De gestelde voorwaarden hebben over het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project.
- De heffing- en/of declaratiegrondslag.
- Normbedragen.
- De bevoegdheden.
- Het voeren van een administratie.
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken.
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.
- Recht, hoogte en duur.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling respectievelijk verordening. Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn. De door hogere overheden gestelde voorwaarden liggen vaak volledig vast. Dit geldt echter niet voor de voorwaarden in de gemeentelijke regelgeving. Uitgangspunt daarbij is dat voornamelijk het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er vooral tegenover derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

4. Reikwijdte van de accountantscontrole bij de rechtmatigheidscontrole

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

- 4.1 De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom "Wetgeving extern" van het "Normenkader van de rechtmatigheidscontrole" is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Met betrekking tot interne regelgeving is dit beperkt tot recht, hoogte en duur.
- 4.2 De naleving van de volgende kaders:
  - De begroting;
  - Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
  - De controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
  - De overige kaders zoals opgenomen in de kolom "Regelgeving intern" van het "Normenkader van de rechtmatigheidscontrole" (bijlage 1 van dit protocol).

5. Rapportering door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant, zoals hierna in het kort weergegeven, als volgt:

Managementletter

Jaarlijks wordt een interim-controle gehouden, gericht op de werking van de administratieve organisatie en interne controle. De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking maakt onderdeel uit van de administratieve organisatie. Onderdeel van de interim-controle is een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening. De interim-controle dient plaats te vinden in november en de rapportage daarover in december.

De bevindingen worden neergelegd in een managementletter, uit te brengen aan de directie. Het concept wordt vooraf besproken met de betrokken personen. Een afschrift van de definitieve managementletter worden verzonden aan het dagelijks bestuur.

De bestuurlijk relevante uitkomsten van de interim-controle worden opgenomen in het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur.

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt van de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het algemeen bestuur en in afschrift aan het dagelijks bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Ge signaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de omgevingsdienst gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. De controleverklaring is bestemd voor het algemeen bestuur, zodat deze de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

6. Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

Omschrijving	Extern	Intern
Algemene Plaatselijke Verordening	X	
Algemene wet bestuursrecht	X	
Ambtenarenwet	X	
Arbeidsomstandighedenwet	X	
Archiefwet	X	
Besluit accountantscontrole decentrale overheden	X	
Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten	X	
Burgerlijk Wetboek	X	
CAR/UWO en alle daaruit voortvloeiende lokale regelingen	X	
Europese aanbestedingsregels	X	
Fiscale wetgeving	X	
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek	X	
Gemeentewet	X	
Grondwet	X	
Nationale aanbestedingswet	X	
Provinciewet	X	
SISA-protocol	X	
Sociale verzekeringswetten	X	
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	X	
Wet bodembescherming	X	
Wet BIBOB	X	
Wet financiering decentrale overheden	X	
Wet gemeenschappelijke regelingen	X	
Wet markt en overheid	X	
Wet milieubeheer	X	
Wet milieugevaarlijke stoffen	X	
Wet normering topinkomens	X	
Wet openbaarheid van bestuur en alle krachtens deze wet vastgestelde AMvB's	X	
Wet verontreiniging oppervlaktewater	X	
Overige in de gemeenschappelijke regeling van de ODA en de jaarprogramma's voor de gemeenten en provincie opgenomen wetten en verordeningen waarvan de uitvoering is opgedragen aan de ODA.	X	
Begroting		X
Besluit nadere regels tav taak en bevoegdheid directeur ODA		X
Budgethoudersregeling		X
Controleverordening ex art. 213		X
Delegatiebesluit ODA		X

Financiële verordening ex art. 212		X
Inrichtingsplan ODA		X
Mandaatregeling van het AB, DB en VZ aan de directeur van de ODA		X
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van het algemeen bestuur van de ODA		X
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van het dagelijks bestuur van de ODA		X
Statuut voorzittersoverleg		X

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek op 5 december.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. P.G.M. van Oosterbosch

drs. J.H.A. van Oostrum

Pilot Lochem met woningen op waterstof gestart

Woningen verwarmen met waterstof is wellicht een van de mogelijkheden voor de toekomst. Maar voordat het zover is moeten er nog vele hobbels genomen worden. Hoe duurzaam, betaalbaar en toepasbaar is het eigenlijk? En hoe veilig? Er zijn verschillende pilots in Nederland in voorbereiding om dit te onderzoeken, onder meer in Lochem. Hierbij is ook Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) betrokken.

Na jaren van voorbereiding staan de seinen op groen. Twaalf monumentale woningen in de wijk Berkeloord in Lochem gaan deze maand over op waterstof. De pilot gaat 3 tot 5 jaar duren. In Lochem worden de bestaande aardgasleidingen gebruikt voor het transport van waterstof. De bestaande woningen zijn waar nodig aangepast. “Lochem heeft hierin de Europese primeur en loopt daarmee voorop als het gaat om de energietransitie,” aldus Bianca van Kooij die in haar rol van vergunningverlener en specialist externe veiligheid vanaf 2020 betrokken is bij deze pilot. Zij heeft met name vanuit omgevingveiligheid ten opzichte van de ruimtelijke ontwikkeling en inpassing gekeken naar de plannen. “Als ODA mogen we er best trots op zijn dat we hieraan een bijdrage hebben mogen leveren.”

Energiezuiniger maken

Even terug naar het begin. Vanuit de Lochemse Belangenvereniging Beschermd Stadsgezicht Berkeloord (BBSB) was er jaren geleden de wens om de monumentale woningen energiezuiniger te maken. Zij kwamen in 2018 in contact met de coöperatie LochemEnergie, waarna een commissie Energie werd opgericht. Een van de doelen was om inzicht te krijgen in de energiemaatregelen die genomen kunnen worden. Hierbij rekening houdend met het specifieke karakter van de wijk en de bijzondere eigenschappen van de woningen. Oudere woningen zijn namelijk lastiger te isoleren en daarom is een warmtepomp geen alternatief. Maar wat is dan wel een optie? De zoektocht resulteerde uiteindelijk in een samenwerking met Liander, Remeha, BBSB, met ondersteuning van de gemeente Lochem, provincie Gelderland en subsidies uit verschillende fondsen van de Europese Unie voor de pilot met waterstof.

Opstelplaats waterstoftrailers

Om de woningen straks van waterstof te kunnen voorzien, moest er ergens in de omgeving een tijdelijke opstelplaats komen voor de waterstoftrailers en een punt waar de waterstof de Lochemse leidingen in gaat. Bij het bepalen van de juiste locatie speelden verschillende aspecten een rol. Bianca legt uit: “Een waterstofafleverstation dichtbij de woningen viel af vanwege de transportroute van de tubetrailers met waterstof.” Hoewel er weinig transporten worden verwacht, wil je niet dat een dergelijk voertuig heel Lochem door moet en door smalle straten moet manoeuvreren. “Maar daarnaast heb je ook nog een kostenaspect aangezien er nieuwe leidingen gelegd moesten worden.”

Via bestaand aardgasnetwerk

Liander grijpt deze pilot aan om te onderzoeken of het bestaande aardgasnetwerk ook geschikt is voor waterstof. De afgelopen tijd is er vanaf de opstelplaats een nieuwe leiding

getrokken naar de wijk waar alle bewoners die niet deelnemen aan de pilot gebruik van gaan maken. De waterstof gaat vanaf de start van de pilot door de 'oude' aardgasleiding stromen. De deelnemende woningen zijn voorzien van speciale waterstofketels. Niet alleen voor Liander is dit een testcase, maar ook onder meer Westfalen (maken en vervoeren waterstof), Remeha (waterstofketels) en Kimenai (waterstofinstallatie).

Veiligheid

Naast de praktische aspecten, is met name veiligheid een belangrijk item. Voor partijen als het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), Autoriteit Consument & Markt Staatstoezicht op de Mijnen, de veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), de gemeente Lochem en de ODA zijn er voldoende leerpunten te halen uit deze testcase. Zo is er nog geen wet- en regelgeving voor deze toepassing van waterstof. EZK ontwikkelt daarom zogenaamde 'richtsnoeren' die de eerste kaders vormen voor deze nieuwe toepassing. Voor de VNOG bestaat de voorbereiding onder meer uit het extra instrueren van de meldkamer en brandweerlieden over hoe om te gaan met een melding vanuit een pilotwoning. Bianca: "Nu we in de realisatiefase terecht zijn gekomen is er voor ons een belangrijke rol weggelegd op het gebied van toezicht. Veiligheid speelt naast andere milieuthema's een belangrijke rol. Gezien de (politieke) bestuurlijke aandacht van deze pilot staat het belang van veiligheid nog steeds hoog op de agenda."